

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at sikre den nødvendige lovhjemmel til administrativt at kunne gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/18/EF af 12. marts 2001 om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer. (EF-Tidende L106 af 17. april 2001) herefter benævnt det nye udsætningsdirektiv. Det nye udsætningsdirektiv afløser det gældende Rådskrav 90/220/EØF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer af 23. april 1990 (EF-Tidende L 117 af 8. maj 1990), og skal være gennemført i dansk lovgivning senest den 17. oktober 2002. Det nye udsætningsdirektiv er optrykt som bilag 2 til lovforslaget.

Regeringen anmoder samtidig hermed om Folketingets samtykke til at ratificere Cartagena-protokollen om Biosikkerhed. Cartagena-protokollen om Biosikkerhed, der er en aftale indenfor rammerne af FN Konventionen om den biologiske mangfoldighed (Biodiversitetskonventionen), blev vedtaget den 29. januar 2000, og er siden blevet undertegnet af 107 lande, herunder samtlige EU-lande og Fællesskabet. Danmark underskrev protokollen den 24. maj 2000. Protokollen kræver 50 tiltrædelser for at træde i kraft. Indtil nu har kun 11 lande, herunder Norge, Spanien og Nederlandene tiltrådt protokollen. Det er dog ikke usandsynligt, at den vil træde i kraft i løbet af 2002, idet en EU forordning forventes inden udgangen af 2002. Regeringen vil udnytte Folketingets samtykke, når de relevante EU regler, som skal implementere protokollen, er på plads, eller når der foreligger en beslutning om, at Fællesskabet ratificerer protokollen.

Før en dansk ratifikation vil der blive forhandlet med det grønlandske hjemmestyre og det færøske landsstyre, som er orienteret om protokollen, om hvorvidt den danske ratifikation skal omfatte Grønland og Færøerne, eller om der skal tages et territorielt forbehold. Folketinget vil blive orienteret om udfaldet af disse forhandlinger. Cartagena-protokollen med kommentarer er optrykt som bilag 3 til lovforslaget.

2. Hovedindholdet af det nye udsætningsdirektiv

Det nye udsætningsdirektiv er vedtaget med hjemmel i art. 95. Det nye udsætningsdirektiv forudsætter fuld harmonisering i medlemslandene. De væsentligste ændringer i det nye udsætningsdirektiv er;

- at forsigtighedsprincippet gælder både i forbindelse med godkendelser til markedsføring og i forbindelse med forsøgsudsætninger,
- at miljörisikovurderingerne er blevet mere omfattende end før, ligesom der er vedtaget fælles principper for, hvordan en miljörisikovurdering skal gennemføres. Fremover skal miljörisikovurderingerne omfatte både de direkte, indirekte, umiddelbare og forsinkede virkninger af udsætning af genetisk modificerede organismer,
- at det hidtil gældende princip om trinvis udsætning samt om, at hver enkelt sag vurderes særskilt nu tillige suppleres med et krav om, at ansøger skal inddrage de kumulative langsigtede virkninger af udsætningen i miljörisikovurderingerne,
- at der er indført obligatorisk overvågning ved førstegangsgodkendelser til markedsføring,
- at de genetisk modificerede organismer, der indeholder gener, som giver resistens over for antibiotika, der anvendes i human og veterinærmedicin, skal udfases inden udgangen af 2004; når det gælder markedsførte produkter og inden 2008 for genetisk modificerede organismer til forsøgsudsætninger,
- at der indføres en obligatorisk tidsbegrænsning på maksimum 10 år for godkendelser til markedsføring, hvorefter godkendelsen skal fornyes. Bestemmelsen indebærer således, at myndighederne løbende skal revurdere markedsføringsansøgninger,
- at offentligheden skal inddrages i videre omfang end hidtil (se nedenfor under afsnit 5.1).

3. Hovedindholdet af Cartagena-protokollen om Biosikkerhed

Formålet med Cartagena-protokollen er at sikre et passende beskyttelsesniveau i forbindelse med grænseoverskridende overførsel, håndtering og anvendelse af genetisk modificerede organismer. Det overordne-